

ATSIZ YAZILARI

AHMET BİCAN ERCİLASUN

Atsız, Ahmet Bican ve Bilge Ercilasun'un nikâh şahidiyken...

İÇİNDEKİLER

Söz Başı.	7
Giriş: Atsız'ın Hayat Hikâyesi.	9
Atsız Kavramı	19
Atsız Üzerine.	22
Nihâl Atsız.	25
Atsız'ı Kaybedeli 34 Yıl Oldu.	28
Kurt Kaya Elini Çöz!	31
Atsız Diyor ki	33
3 Mayıs Nedir?	35
Atsız'ı Özledik	37
On Altı Devlet Meselesi	40
Türkçülük Tarihinden Bir Yaprak.	43
Atsız - Kırk Yıl Sonra	46
Atsız Mecmua ve “Neslimizin Âmentüsü”	48
Ben de Oradaydım!...	50
Atsız Mecmua'nın İlk Yazısı	53
Orkun Dergisi	55
Yine Orkun Dergisi	57
Bilim Adamı Atsız	60
Bozkurtların Ölümü Ne Zaman Yazıldı?	62
Kür Şad Vardır!	64
Türkçüler Günü.	67
Atsız'ı Anlamak	70
3 Mayıs ve Bozkurtlar	73
Atsız Okunuyor	76
Bozkurtların Ölümü	78

3 Mayıs'ta Neler Oldu?	80
İrkçılık - Turancılık Davasının Romanı Yazılmalı	82
Türkçülük Tarihinde 3 Mayıs	86
Atsız Parkı	90
Bozkurtların Ölümü Romanının Macerası	92
Romanın Baskıları	101
Roman Destanlaşıyor	102
Selim Pusat, Güntülü ve Atsız	106
Ya Gerçek Kahramanlar	110
Olayların Geçtiği Mekân	113
Atsız'ın Hikâyeleri	119
Atsız'ın Atatürk ve Cumhuriyet Hakkındaki Görüşleri	134
Orhun Dergisi - Atsız-Sabahattin Ali Davası -	
3 Mayıs - İrkçılık-Turancılık Davası	149
Duruşmalar Başlıyor	173
Yetmiş Sekiz Yıl Önce Kurulan Bir Komplo (mu?)	187
Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun ile	
Hüseyin Nihal Atsız Üzerine Bir Röportaj	
(24 Mayıs 2016, Ankara) - Röportaj: Zeynel Abidin Polat	193
Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun (ile Mülakat).	203
Ekler	207
Türkçülük	207
30 Ağustos ve Türk Ordusu	210
68. Vilâyete Seyahat	214

SÖZ BAŞI

Atsız – Türkçülüğün Mistik Önderi adlı hacimli bir eserim olduğunu okuyucular bilir. Ancak bu eser dışında, çeşitli dergi, gazete ve kitaplarda Atsız’la ilgili birçok yazı da yazdım. Bütün bu yazıların orada burada, dağınık bir vaziyette durması gönlüme hoş gelmedi. Hepsini bir kitapta toplamaya karar verdim. Elinizdeki kitap bu kararımın sonucu olarak derlendi.

Yazıların çoğu *Yeniçağ* gazetesinde çıktı. Bunlar genellikle kısa yazılardır ve elinizdeki kitapta tarih sırasına göre yer almıştır. Uzun yazıları daha sonraya yerleştirdim. Genellikle *Atsız* kitabımın bazı bölümlerinden oluşan uzun yazılar, Millî Düşünce Merkezi’nin Misak sitesinde ve çeşitli kitaplarda yayınlandı. Her birinin yayınlandığı yerleri göstermeye çalıştım. Yazıların bir bölümü de dergilerin *Atsız*’la ilgili özel sayılarında yayınlanmıştır. Son yazdığım iki yazıyı, derlememin başına koydum. *Atsız*’la ilgili iki röportaj da kitabın en sonuna konulmuştur.

Atsız’ın hayat hikâyesi birçok yerde bulunmaktadır. Bu eserde de bulunmasının yararlı olacağını düşündüm ve giriş bölümünde *Atsız*’ın hayatının kronolojisini verdim. Hayat hikâyesinin bana göre önemli olan safhaları, çıkardığı eser ve dergilerin tarihleri, hatta bazı yazıların çıkış tarih ve yerleri kronolojide gösterilmiştir. Elinizdeki eserin bazı uzun yazılarında belli olayların veya bazı eser bölümlerinin ayrıntılı anlatımı da vardır.

Atsız, Türk fikir ve edebiyat tarihine, Türkçülüğün mücadelesine mal olmuş bir isimdir. Hakkında pek çok eser ve yazı yazılmasının sebebi budur. 1944’teki İrkçılık – Turancılık Davası’nda savunma yaparken savcıya şöyle demişti:

“Beşinci sınıf askerî hâkim Bay Kâzım Alöç bu dünyadan şöylece bir gelip geçecektir. Fakat ben muhteşem anamızın bağrında yani vatan topraklarında yatarken yarınki nesiller benim ektiğim tohumun yemişlerini devşireceklerdir.”

Böyle de olmuştur. Yeni nesiller Atsız'ın fikirleriyle beslenmeye devam etmektedir. Fakat Atsız yeni nesillerin gözünde sadece bir fikir adamı değildir. Sadece bir edebiyat ve ilim adamı da değildir. O, kendisini Türklük ülküsüne adanmış, kendisini Türklük kavramı içinde eritmiş bir manevi şahsiyet gibidir. Bu sebeple bazı gençler kendisine “Atsız Ata” demektedirler. Ben de Atsız böyle anılmayı hak etmiştir.

Ankara, 28.11.2025, 16:20

GİRİŞ: ATSIZ'IN HAYAT HİKÂYESİ

Atsız'ın hayat hikâyesi birçok kaynakta bulunmaktadır. Atsız'la ilgili bu eserde de bir hayat hikâyesinin bulunmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Aşağıdaki hayat hikâyesinde onun hayatının ve mücadelesinin dönüm noktaları, çıkardığı dergilerin ve eserlerinin çıkış tarihlerini bulacaksınız. Ayrıntılı biyografi için Atsız'la ilgili çalışmalara ve benim yazdığım *Atsız – Türkçülüğün Mistik Önderi* kitabına bakılabilir.

* * *

Hüseyin Nihâl (Atsız) 12 Ocak 1905'te İstanbul'da doğdu. Babası Deniz Yüzbaşısı Mehmet Nail Bey, annesi Fatma Zehra Hanımdır.

1911'de, Kadıköy'de bulunan Fransız Mektebinde ilkokula başladı. 1912'de Kasımpaşa'daki Cezayirli Gazi Hasan Mektebine, aynı yıl veya 1913'te Kadıköy'deki Osmanlı İttihad Mektebine geçti.

1917'de ilkokulu bitirdi, Kadıköy Sultanisine girdi. Tahsin Demiray, Kadıköy Sultanisinden arkadaşdır.

1922'de Kadıköy Sultanisinden İstanbul Sultanisine geçti. Aynı yıl Askerî Tıbbiyeye girdi.

04 Mart 1925'te Askerî Tıbbiyeden ihraç edildi.

1925 ve 1926 yıllarında Kabataş Lisesinde muallim muavinliği, İstanbul – Mersin arasında çalışan Mahmut Şevket Paşa vapurunda kâtip muavinliği yaptı.

1926 ders yılında İstanbul Darülfünûnu Edebiyat Şubesi'ne kaydını yaptırdı fakat Ekim ayında askere alındı. 28 Ekim 1926 – 28 Temmuz 1927 tarihleri arasında İstanbul Taşkışla 5. Piyade Alayı'nda er olarak askerlik yaptı.

1927 ders yılında Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenime başladı. Aynı tarihte Yüksek Muallim

Mektebinin öğrencisi de oldu. Sınıf arkadaşları arasında Orhan Şaik (Gökay), Nihat Sami (Banarlı), Tahsin (Banguoğlu), Per-tev Naili (Boratav), Kenan Hulusi, Ziya (Karamuk), Mehmet Sa-dık (Aran) gibi sonradan tanınacak önemli isimler vardır.

1930 yılında iki okuldan da mezun oldu.

18 Mart 1930'da Atsız'ın annesi Fatma Zehra Hanım vefat etti.

25 Ocak 1931'de Türkiye Enstitüsü'ne asistan olarak tayin edildi, Köprülüzade Mehmet Fuat'ın asistanı oldu. Aynı günler-de ilk evliliğini yaptı ve Felsefe Öğretmeni Mehpare Hanımla evlendi.

15 Mayıs 1931'de aylık *Atsız Mecmua*'nın ilk sayısını çıkardı.

07 Temmuz 1932'de yedi arkadaşıyla birlikte Dr. Reşit Galip'e protesto telgrafi çekti. Reşit Galip Türk Tarih Kurumu genel sek-reteriydi ve Birinci Türk Tarih Kongresi'nde Zeki Velidi'ye "Arka-daşlar, esefle ifade edeyim ki Zeki Velidi Beyin Darülfünun'daki kürsüsü önünde talebe olarak bulunmadığıma çok şükrediyorum. Biz kendi evlatlarımızın... böyle asıldan ve esastan mah-rum en iptidai hesap ve mantık esaslarından uzak usullerle ka-faların bozulmasına, muhakemelerinin sakatlanmasına asla mütehammil olamayız. Türkiye Cumhuriyeti Darülfünununun kürsüsü bu kadar hafif malumat ve bu kadar sakim (sakat) me-totlarla işgal edilecek bir kıymetsiz mevki değildir." diyerek ha-karet etmişti. Atsız ve yedi arkadaşı da telgraflarında "Biz ise Zeki Velidi'nin talebesi olmakla iftihar ederiz." yazmışlardı.

19 Eylül 1932'de Dr. Reşit Galip Millî Eğitim Bakanı oldu. İstanbul Darülfünûnu (Üniversitesi) da bu bakanlığa bağlı idi.

25 Eylül 1932'de *Atsız Mecmua*'nın son sayısı olan 17. sayı çıktı. Dergi kapatıldı.

13 Mart 1933'te Atsız'ın asistanlığına son verildi. 08 Ni-san'da Malatya Ortaokulu'nda Türkçe öğretmenliğine başladı. Buradaki öğretmenliği dört ay kadar sürdü, 31 Temmuz 1933'te sona erdi.

03 Ağustos ile 12 Ağustos 1933 tarihleri arasında dokuz kişiyle birlikte Çanakkale yürüyüşü yaptı. Yürüyüşün amacı Çanakkale Savaşı'nın ve şehitlerinin ciddi olarak anılmamasını protesto et-mekti. Aynı yıl *Çanakkale'ye Yürüyüş* adlı eserini yayınladı.

11 Eylül 1933'te Edirne Lisesinde edebiyat öğretmenliğine başladı.

05 Kasım 1933'te aylık *Orhun* dergisinin ilk sayısını yayınladı. Derginin ilk sayısında "Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar" adlı araştırmasını yayınlamaya başladı. Tefrikanın başlangıcında, Türk Tarih Kurumunca hazırlanan ve Millî Eğitim Bakanlığınca yayınlanan dört ciltlik tarih kitabını eleştirdi.

27 Aralık 1933'te vekâlet emrine alındı.

21 Mart 1934'te, *Orhun*'un 5. sayısında, Hasan Âli'nin *Türk Edebiyatına Toplu Bir Bakış* kitabını ele alan "Alaylı Âlimler" başlıklı ağır eleştiri yazısını yayınladı. 1944 Irkçılık - Turancılık davasında Atsız ve arkadaşlarını yargılayan hükümetin Maarif Vekili Hasan Âli Yücel'dir.

19 Nisan 1934'te, *Orhun* dergisinin 6. sayısında Kür Şad'ı ilk kez tanıtan yazısı çıktı.

1934 yılında, Atsız'ın bitirme tezine dayanan eseri çıktı: *XVI'ncı Asır Şairlerinden Edirneli Nazmî'nin Eseri ve Bu Eserin Türk Dili ve Kültürü Bakımından Ehemmiyeti*.

16 Temmuz 1934'te *Orhun* dergisinin 9. sayısı çıktı, ardından dergi Bakanlar Kurulu kararıyla kapatıldı.

09 Eylül 1934'te Atsız, Deniz Gedikli Hazırlama Okulu'nda Türkçe öğretmenliğine başladı. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapması yasaklanmıştı; bu okul Genel Kurmay'a bağlı idi.

1934 yılında Hüseyin Nihâl, Atsız soyadını aldı.

1935'te ilk eşi Mehpâre Hanımdan ayrıldı.

1935'te tarihle ilgili ilk kitabı yayınlandı: *Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar, Birinci Bölüm, En eski zamanlardan başlayarak Apar sülâlesinin düşmesi tarihi olan milâdî 552'ye kadar*.

1935 yılının Aralık ayında *Komünist Don Kışotu Proleter-Burjuva Gospodin Nâzım Hikmetof Yoldaşa* adlı broşürü yayınladı.

27 Şubat 1936'da ikinci evliliğini yaptı. Eşi Bedriye Sabit (Atsız) idi.

28 Şubat 1936'da, Nazım Hikmet broşüründen dolayı hakkında açılan davanın ilk duruşması yapıldı; 17 Mart 1936'da bu davadan beraat etti.

07 Ocak 1937’de *Bozkurtların Ölüümü*, haftalık *Ateş* dergisinin tefrika edilmeye başlandı. *Ateş*’i Tahsin Demiray çıkarıyordu.

26 Ağustos 1937’de tefrika sona erdi, bir süre sonra da *Ateş* dergisi kapandı. *Bozkurtların Ölüümü* romanının aşağı yukarı üçte biri 1937 yılında bu dergide yayınlanmıştı.

01 Temmuz 1938’te Deniz Gedikli Hazırlama Okulu’ndan da atıldı.

1938 ile 1939 Haziran’ı arasında Özel Yuca Ülkü Lisesinde edebiyat öğretmenliği yaptı.

19 Mayıs 1939’da Özel Boğaziçi Lisesinde edebiyat öğretmenliğine başladı.

1939’da bir tarih eseri daha çıktı: *XV’inci Asır Tarihçisi Şükrullah, Dokuz Boy Türkler ve Osmanlı Sultanları Tarihi, Eski Türklerle Fatih Sultan Mehmed’in tahta oturuşuna kadar olan Osmanlı tarihinden bahseder.*

04 Kasım 1939’da ilk oğlu Yağmur doğdu.

1940’ta *900’üncü Yıldönümü (1040-1940)* adlı küçük eseri yayınladı.

1940 Ağustos’unda *İçimizdeki Şeytanlar* adlı broşürü neşretti. Broşür, Sabahattin Ali’nin *İçimizdeki Şeytan* romanına cevap olarak hazırlanmıştı.

1940’ ta *Türk Edebiyatı Tarihi* eserinin ilk baskısı da çıktı.

1941’de *Dalkavuklar Gecesi* adlı hiciv romanını yayınladı.

01 Ağustos 1943’te *En Sinsi Tehlike* adlı eserini yayınladı.

01 Ekim 1943’te aylık *Orhun* dergisini yeniden çıkarmaya başladı.

01 Mart 1944’te, *Orhun*’un 15. sayısında “Başvekil Saracoğlu Şükrü’ye Açık Mektup”, 01 Nisan 1944’te, 16. sayıda “Başvekil Saracoğlu Şükrü’ye İkinci Açık Mektup” başlıklı ünlü yazılarını yayınladı. Yazılar, ülke çapında büyük heyecan uyandırdı. Önce Atsız – Sabahattin Ali Davası’na, sonra da Irkçılık – Turancılık Davası’na yol açtı.

07 Nisan 1944’te Boğaziçi Lisesindeki öğretmenliğine son verildi.

26 Nisan 1944’te Atsız – Sabahattin Ali Davası’nın ilk duruşması Ankara’da, Üçüncü Asliye Ceza Mahkemesi’nde görüldü.

03 Mayıs 1944'te davanın ikinci duruşması yapıldı. Mahkeme salonuna giremeyen binlerce milliyetçi genç Ulus'ta büyük bir gösteri yaptı. Birçok genç gözaltına alındı. Türkçülerce "Türkçülüğün harekete geçmesi" olarak yorumlanan bu gösteri, 1945 yılının 3 Mayıs'ından başlayarak "Türkçüler Günü" olarak kutlandı.

09 Mayıs 1944'te davanın son duruşması yapıldı, Atsız'a dört aylık ceza verildi fakat ceza ertelendi.

09 Mayıs 1944'te Atsız tutuklandı. Tutuklama, ertelenen dört aylık cezadan dolayı değildi; şimdi Türkçüler aleyhindeki ünlü kovuşturma ve mahkemeler başlayacaktı. Arka arkaya birçok Türkçü tutuklandı.

18 Mayıs 1944'te Atsız ve arkadaşlarının gizli dernek kurarak anayasaya aykırı faaliyet ve propaganda yürüttüklerini ileri süren hükümet bildirisi yayınlandı.

19 Mayıs 1944'teki 19 Mayıs nutkunda Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, Türkçüleri suçladı.

07 Eylül 1944'te İstanbul'da 1 Numaralı Örfî İdare Mahkemesi'nde Irkçılık – Turancılık Davası başladı. 23 Türkçünün yargılanması tam 65 oturum sürdü.

29 Mart 1945'te dava karara bağlandı. Atsız'a altı yıl altı ay 15 gün ağır hapis, üç yıl Adana'da mecburi ikamet ve ömür boyu kamu hizmetlerinden mahrumiyet cezaları verildi. 23 Türkçüden 10'una da çeşitli cezalar verildi.

1945 yılında Atsız'ın babası Mehmet Nail Bey vefat etti.

23 Ekim 1945'te Askerî Yargıtay, kararı esastan bozdu, bir gün sonra Atsız ve dokuz Türkçü tahliye edildi.

13 Nisan 1946'da *Bozkurtların Ölümü* romanını bitirdi. Tahliyeden sonra işsizdi ve bütün çalışmasını romanın yazımına vermişti.

14 Temmuz 1946'da ikinci oğlu Buğra dünyaya geldi.

05 Ağustos 1946'da 2 Numaralı Örfî İdare Mahkemesi'nde Irkçılık – Turancılık Davası yeniden başladı. Tutuklu sanık yoktu.

1946 yılının Ekim ayında *Bozkurtların Ölümü* romanı Türkiye Yayınevi'nce yayınlandı. Yayınevinin sahibi Tahsin Demiray'dı.

1946'da Atsız'ın şiirleri de ilk kez kitap olarak yayınlandı: *Yolların Sonu*.

31 Mart 1947'de Irkçılık – Turancılık Davası tamamen sona erdi, bütün sanıklar beraat etti.

17 Nisan 1947'de Hasan Âli Yücel, Avukat Kenan Öner aleyhinde dava açtı. Kenan Öner – Hasan Âli Yücel Davası olarak ünlenen davada 1944 olayları da tartışıldı. Başta Atsız olmak üzere Türkçüler de tanıklık ederek Hasan Âli'yi suçladılar. 19 Kasım 1947'de mahkeme sonuçlandı ve Kenan Öner suçsuz bulundu.

1947 – 1949 yıllarında Atsız, Tahsin Demiray'ın Türkiye Yayınevi'nde tarihî yayınlardan sorumlu uzman olarak çalıştı.

25 Kasım 1948'de Atsız, *Yeni Sabah* gazetesinde yazmaya başladı.

31 Aralık 1948'te *Yeni Sabah*'taki son yazısı çıktı. Bu gazete-de toplam altı makale yazdı.

1949 yılının bahar aylarında Atsız'ın editörlük yaptığı *Osmanlı Tarihleri* I adlı eser Türkiye Yayınevi tarafından yayınlandı. İlk Osmanlı dönemine ait beş eserin ilmî yayınına içine alan eserde *Ahmedî, Dâstân ve Tevârih-i Mülûk-i Âl-i Osman; Şükrullah, Behcetü't-Tevârih; Âşıkpaşaoğlu Ahmed Âşıkî, Tevârih-i Âl-i Osman* adlı üç eser Atsız tarafından hazırlandı.

15 Nisan 1949'da *Bozkurtlar Diriliyor* romanını bitirdi. Roman aynı yıl Türkiye Yayınevi tarafından yayınlandı.

25 Temmuz 1949'da Atsız, Davutpaşa Ortaokulu Türkçe öğretmenliğine atandı; ancak adı geçen okulda değil eski eserleri tasnif memuru olarak Süleymaniye Kütüphanesi'nde görevlendirildi.

21 Eylül 1950'de Atsız, Haydarpaşa Lisesi edebiyat öğretmenliğine atandı.

04 Ekim 1950'de Atsız, İsmet Tümtürk ve Bekir Berk'le birlikte Türkçüler Yardımlaşma Derneği'ni kurdu. Dernek başkanı Atsız'dır.

06 Ekim 1950'de adı geçen dernekçe haftalık *Orkun* dergisi çıkarılmaya başlandı. Derginin sahibi ve neşriyat Müdürü İsmet Tümtürk, başyazarı Atsız'dır. Önceki dergilere göre isimde bir değişiklik vardır: *Orhun* değil *Orkun*.

15 Haziran 1951'de, *Orkun* dergisinin 37. sayısında Atsız ilk kez Selim Pusat adını kullanarak bir makale yazdı.

03 Ağustos 1951’de Atsız’ın “Geri Gelen Mektup” adlı ünlü şiiri başlıksız olarak *Orkun*’da yayınlandı.

18 Ocak 1952’de *Orkun*’un son sayısı (68. sayı) yayınlandı.

04 Mayıs 1952’de Ankara Atatürk Lisesinde Atsız, “Devletimizin Kuruluşu” başlıklı bir konferans verdi.

13 Mayıs 1952’de öğretmenlik görevinden alındı; Süleymaniye Kütüphanesi’ndeki göreve döndürüldü.

1956’da Atsız’ın yazılarından oluşan *Türk Ülküsü*’nün ilk baskısı yayınlandı.

15 Mayıs 1958’de *Deli Kurt* romanı *Akşam* gazetesinde tefrika edilmeye başlandı.

30 Temmuz 1958’de *Deli Kurt*’un yazımı bitti, aynı yıl Türkiye Yayınevi’nce yayınlandı.

1958’de Bedriye Atsız talebe müfettişi olarak Almanya’ya gitti, Atsız’ın yalnızlık dönemi başladı.

06 Mart – 16 Ekim 1959 tarihleri arasında *Büyük Doğu* dergisinde “Türkçülüğe Karşı Haçlı Seferi ve Çektiklerimiz” başlığı ile hatıralarını yayınladı.

03 Temmuz – 17 Temmuz 1959 tarihlerinde *Büyük Doğu* dergisinde *Z-Vitamini* adlı hiciv romanını Selim Pusat adıyla yayınladı.

05 Kasım 1960’ta Atsız’ın yeğeni, Nejdet ve Reşide Sançar’ın oğlu Afşın vefat etti.

13 Kasım 1960’ta Atsız’ın yakın arkadaşı olan Alparslan Türkeş, 27 Mayıs ihtilalini yapan Millî Birlik Komitesi’nden çıkarıldı ve Yeni Delhi’ye sürgün edildi. Türkeş’le birlikte 13 arkadaşı da (14’ler) sürgün edilmişti.

26 Ocak 1962’de İstanbul’da haftalık *Millî Yol* dergisi yayına başladı. Yazı İşleri Müdürü İsmet Tümtürk idi. Dergide sık sık Atsız’ın yazıları da yayınlandı.

1962 yılının Şubat ayında Ankara’da aylık *Orkun* dergisi yayına başladı. Atsız derginin kurucusu olarak künyede yer alıyordu.

1962’de *Orkun*’un Şubat sayısında “Türk Milletine Çağırısı” başlıklı yazı yayınlandı. Yazı, belli başlı Türkçülerle istişare edilerek hazırlanmış, Atsız’ın kaleminden çıkmıştı. Aynı